

Sygn. akt VII U 1778/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: sekr. sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 maja 2017 r. w Warszawie

sprawy G. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość kapitału początkowego i przeliczenie emerytury

na skutek odwołania G. S. (1)

od następujących decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.:

z dnia 10 lipca 2014 r. znak: (...)

z dnia 14 lipca 2014 r. znak: (...)

z dnia 15 lipca 2014 r. znak: (...)

z dnia 8 stycznia 2015r. znak: (...)

z dnia 9 stycznia 2015r. znak: (...)

1. umarza postępowanie w zakresie odwołań od decyzji: z dnia 10 lipca 2014 r. znak: (...), z dnia 14 lipca 2014 r. znak: (...), z dnia 15 lipca 2014 r. znak: (...) w zakresie, w jakim wymienione decyzje zostały zmienione na mocy decyzji z dnia 8 stycznia 2015 r. znak: (...) oraz na mocy decyzji z dnia 9 stycznia 2015r. znak: (...);

2. zmienia zaskarżone decyzje z dnia 8 stycznia 2015r. znak: (...) oraz z dnia 9 stycznia 2015r. znak: (...) w ten sposób, że ustala, iż podstawa wymiaru składek ubezpieczonego G. S. (1) wynosiła:

- w okresie od dnia 10 listopada 1971 roku do dnia 31 grudnia 1972 roku 28.633 (dwadzieścia osiem tysięcy sześćset trzydzieści trzy) złote,

- w okresie od dnia 01 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1973 roku 24.288 (dwadzieścia cztery tysiące dwieście osiemdziesiąt osiem) złotych,

- w okresie od dnia 01 września 1973 roku do dnia 31 grudnia 1974 roku 54.912 (pięćdziesiąt cztery tysiące dziewięćset dwanaście) złotych,

- w okresie od dnia 01 stycznia 1975 roku do dnia 31 lipca 1975 roku 26.796 (dwadzieścia sześć tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt sześć) złotych,

- w okresie od dnia 01 sierpnia 1975 roku do dnia 28 lutego 1978 roku 112.530 (sto dwanaście tysięcy pięćset trzydzieści) złotych.

Sygn. akt VII U 1778/14

UZASADNIENIE

W dniu 13 sierpnia 2013r. ubezpieczony **G. S. (1)** złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia z dnia 10 lipca 2014r. znak: (...) o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, z dnia 14 lipca 2014r. znak: (...) o ponownym ustaleniu kapitału początkowego oraz decyzji z dnia 15 lipca 2014r. znak: (...) o przeliczeniu emerytury.

Zaskarżonym decyzjom ubezpieczony zarzucił wadliwe ustalenia dotyczące wysokości kapitału początkowego. W uzasadnieniu odwołania, odwołujący wskazał, iż organ rentowy do stażu pracy nie zaliczył mu odbywania zasadniczej służby wojskowej w okresie od dnia 10 października 1969r. do października 1971r. Ubezpieczony podniósł, iż bezpośrednio po zakończeniu służby wojskowej podjął pracę w Zakładzie (...) w W.. Organ rentowy za lata 1971-1978 ustalił najniższą płacę, podczas gdy dochody odwołującego były znacznie wyższe, co znajduje potwierdzenie w świadectwie pracy z dnia 28 marca 1978r., informacji o wynagrodzeniu w okresie próbnym z dnia 13 listopada 1971r., informacji o wysokości wynagrodzenia z dnia 6 lutego 1973r., z dnia 13 sierpnia 1973r., 8 kwietnia 1975r. oraz 8 września 1975r. oraz pisma z dnia 2 września 1976r.

Ubezpieczony wskazał dodatkowo, iż przy ustalaniu kapitału początkowego za rok 1978, organ rentowy ustalił wynagrodzenie z pominięciem stycznia oraz lutego w sytuacji, gdy we wskazanym okresie, odwołujący pozostawał w stosunku zatrudnienia potwierdzonym świadectwem pracy z dnia 28 marca 1978r. Nadto w okresie od dnia 8 września 1976r. do dnia 22 grudnia 1977r. przebywał na budowie eksportowej w Libii, gdzie również osiągał wynagrodzenie. Po powrocie z kontraktu z Libii, w okresie od dnia 23 grudnia 1977r. do dnia 3 lutego 1978r. przebywał na płatnym urlopie wypoczynkowym, natomiast w okresie od 1980r. do 1982r. przebywał na kontrakcie zagranicznym w Iraku. W tym okresie odwołujący zawarł umowę o pracę na czas nieokreślony z ustaloną stawką wynagrodzenia- osobistego zaszeregowania. Po powrocie z kontraktu w dniu 12 kwietnia 1982r., od dnia 13 kwietnia 1982r. do dnia 26 sierpnia 1982r. odwołujący korzystał z płatnego urlopu wypoczynkowego. W związku z powyższym ubezpieczony wniósł o uchylenie zaskarżonych decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odwołanie k.2-4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 września 2014r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, iż uwzględnił do stażu pracy okres zasadniczej służby wojskowej. Natomiast nie uwzględnił do stażu pracy okresu od dnia 1 stycznia 1976r. do dnia 8 września 1976r. oraz od 21 grudnia 1977r. do dnia 28 lutego 1978r., ponieważ jednostka macierzysta nie wskazała dokładnie okresu udzielonego urlopu bezpłatnego, nie uwzględnił również okresu od dnia 7 sierpnia 1980r. do 27 sierpnia 1980r. oraz od 9 kwietnia 1982r. do 26 sierpnia 1982r., ponieważ odwołujący w ww. okresach korzystał z urlopu bezpłatnego. Brak jest także podstaw do zaliczenia okresu po powrocie z Libii od 23 grudnia 1977r. do 3 lutego 1978r. oraz po powrocie z Iraku od 13 kwietnia 1982r. do 26 sierpnia 1982r., ponieważ nie stanowią one okresu składkowego w myśl ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ponadto organ rentowy za okresy od 10 listopada 1971r. do 31 grudnia 1975r., od 9 września 1976r. do 20 grudnia 1977r. oraz od 28 sierpnia 1980r. do 8 kwietnia 1982r. przyjął minimalne wynagrodzenie z uwagi na brak dokumentów potwierdzających rzeczywista wysokość zarobków, w tym zarobków zastępczych (odpowiedź na odwołanie k.29 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

G. S. (1) w okresie od dnia **23 października 1969r. do dnia 13 października 1971r.** odbywał zasadniczą służbę wojskową (książeczka wojskowa k 10-11 a.r.). Następnie w okresie od dnia 10 listopada 1971r. do dnia 28 lutego 1978r. był zatrudniony w Zakładzie (...) w W. na stanowisku elektromontera urządzeń stacyjnych. Początkowo na 7 - dniowy okres próbny z V grupą uposażenia tj. 9,50 zł/godz. Po okresie próbnym zakład pracy przyznał ubezpieczonemu uposażenie według VIII grupy zaszerogowania, tj. w kwocie 16,50 zł + 10% premii. Na przestrzeni okresu zatrudnienia, Zakład (...) w W. zmieniał ubezpieczonemu grupę uposażenia:

-1 styczeń 1973r. uposażenie według V grupy zaszerogowania tj. 11,50 zł/godz. + premia;

-1 września 1973r. uposażenie według VI grupy zaszerogowania tj. 13zł/godz.;

-1 stycznia 1975r. uposażenie według VII grupy zaszerogowania tj. 14,50zł/godz.;

-1 sierpnia 1975r. uposażenie według VIII grupy zaszerogowania tj. 16,50zł/godz.; (świadczenie pracy z dnia 28 marca 1978r. k. 3 akt kapitałowych, informacja k. 11,10,9,8,7 a.s.).

Zarobki odwołującego w okresie ostatnich 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających wyjazd na budowę eksportową miały następującą wysokość:

- marzec 1976r. – 4501,60zł;

- kwiecień 1976r. – 4273,70zł;

- maj 1976r. – 3768,50zł;

- czerwiec 1976r. – 3971,60zł;

- lipiec 1976r. – 4086,00zł;

- sierpień 1976r. – 4047,00zł (informacja k.6 a.s.).

Odwołujący pracując w Zakładzie (...) w W., na stanowisku montera pogotowia energetycznego pracował w 3 zmianowym systemie pracy po 240 godzin miesięcznie. Wynagrodzenie było obliczane poprzez pomnożenie ilości przepracowanych godzin przez stawkę godzinową. Natomiast w okresie zatrudnienia na stanowisku montera urządzeń stacyjnych od dnia 10 listopada 1971r. do dnia 31 grudnia 1972r. wynagrodzenie było obliczane poprzez pomnożenie stawki godzinowej przez ilość godzin pracy w danym dniu. Od dnia 1 sierpnia 1975r. do dnia 7 września 1976r. odwołujący pracował na stanowisku brygadzysty. Od poniedziałku do piątku wykonywał pracę w 8 godzinnym systemie czasu pracy, natomiast w soboty pracował w 6 godzinnym systemie czasu pracy. W tym okresie czasu odwołujący dodatkowo wykonywał pracę kierowcy w Zakładzie (...) (dowód z przesłuchania ubezpieczonego e-protokół k.73-77 a.s., umowa z dnia 27 lipca 1975r. oraz zezwolenie na prowadzenie służbowego samochodu k.72 a.s.).

W dniu 9 lipca 1976r. zakład pracy wyraził zgodę na oddelegowanie G. S. (1) do pracy w Libii w ramach urlopu bezpłatnego do dnia 30 września 1977r. (zgoda k.16 akt osobowych). Ubezpieczony w dniu **8 września 1976r.** zawarł z Przedsiębiorstwem (...) w W. umowę o pracę zagranicą w charakterze pracownika pomocniczego (umowa o pracę zagranicą k. 13 akt kapitałowych).

Na ww. kontrakcie w Libii odwołujący otrzymywał następujące wynagrodzenie:

- za okres od dnia 8 września 1976r. do dnia 31 grudnia 1976r. – 236.400,00;

- za okres od dnia 1 stycznia 1977r. do dnia 31 sierpnia 1977r. – 567.000,00;

- za wrzesień 1977r. – 81.000,00;
- za październik 1977r. – 76.000,00;
- za listopad 1977r. – 76.000,00;
- za grudzień 76.000,00 (zaświadczenie k. 15 akt kapitałowych).

W dniu 28 maja 1977r. Zakład (...) w W. wyraził zgodę na przedłużenie G. S. (1) urlopu bezpłatnego do dnia 30 maja 1978r. (pismo k. 21 akt osobowych).

W dniu 22 grudnia 1977r. ubezpieczony zakończył skrócony kontrakt w Libii i z tego tytułu uzyskał uprawnienia do wykorzystania następujących urlopów:

- dni wolne z tytułu rozłąki – 10 dni **od dnia 23 grudnia 1977r. do dnia 4 stycznia 1978r.**;
- urlop wypoczynkowy za rok 1977 – 26 dni **od dnia 5 stycznia 1978r. do dnia 3 lutego 1978r.** (pismo k.27 akt kapitałowych). W dniu 31 stycznia 1978r. odwołujący złożył podanie o rozwiązanie umowy o pracę z dniem 28 lutego 1978r. (pismo k. 33 akt osobowych).

W dniu 1 marca 1978r. G. S. (1) zawarł z Biurem (...) w W. umowę o pracę na stanowisku asystenta, na okres próbny, a po jego upływie na czas nieokreślony. Zakład pracy przyznał ubezpieczonemu uposażenie według IX grupy zaszeregowania, tj. w kwocie 3.100,00zł (umowa o pracę k. 2 akt osobowych). W dniu 15 listopada 1979r. ubezpieczony złożył podanie o udzieleniu urlopu bezpłatnego w związku z wyjazdem na budowę eksportową (podanie akta osobowe).

Wynagrodzenie odwołującego w okresie ostatnich 6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających wyjazd na budowę eksportową miało następującą wysokość:

- styczeń 1980r. – 3100,00zł;
- luty 1980r. – 6784,00zł;
- marzec 1980r. – 3100,00zł;
- kwiecień 1980r. – 6207,00zł;
- maj 1980r. – 4361,00zł;
- czerwiec 1980r. – 3100,00zł (informacja akta osobowe.).

W dniu 8 sierpnia 1980r. ubezpieczony zawarł z (...) w W. umowę o pracę na czas określony w celu wyjazdu do Iraku w okresie od dnia 8 sierpnia 1980r. do dnia 8 sierpnia 1982r. Zakład pracy przyznał ubezpieczonemu uposażenie według VIII grupy zaszeregowania, tj. w kwocie 15,50zł/godz. (umowa o pracę k.5-6 akt kapitałowych). W dniu 8 kwietnia 1982r. odwołujący otrzymał świadectwo pracy, z którego wynika, iż w okresie od dnia 28 sierpnia 1980r. do dnia 8 kwietnia 1982r. przebywał na budowie eksportowej w Iraku (świadectwo pracy k. 13 akt kapitałowych).

Po powrocie z kontraktu ubezpieczony uzyskał uprawnienia do wykorzystania następujących urlopów:

- dni wolne z tytułu rozłąki – 12 dni **od dnia 13 kwietnia 1982r. do dnia 27 kwietnia 1982r.**;
- urlop wypoczynkowy za rok 1980 – 26 dni **od dnia 28 kwietnia 1982r. do dnia 28 maja 1982r.**
- urlop wypoczynkowy za rok 1980/1981 wolne soboty 36 dni od dnia **31 maja 1982r. do dnia 12 lipca 1982r.**;

- wolne dni na badanie lekarskie – 12 dni od dnia **13 kwietnia 1982r. do dnia 27 lipca 1982r.**;

- urlop wypoczynkowy za rok 1982 – 26 dni **od dnia 28 lipca 1982r. do dnia 26 sierpnia 1982r.**

Ubezpieczony w dniu 27 sierpnia 1982r. po powrocie z budowy eksportowej, wrócił do macierzystego zakładu pracy i otrzymał wynagrodzenie zasadnicze wg 9 kategorii zaszeregowania w wysokości 3.500,00zł oraz przejściowy dodatek kwotowy w wysokości 500zł (pismo w aktach osobowych). W dniu 30 sierpnia 1982r. ubezpieczony złożył wniosek o rozwiązanie stosunku pracy z dniem 1 września 1982r. (podanie akta osobowe).

Od dnia 1 listopada 1982r. do dnia 15 lipca 1998r. oraz od dnia 15 sierpnia 1998r. do dnia 31 grudnia 1998r. prowadził działalność gospodarczą, w tym w okresie od lipca do sierpnia 1998r. odwołujący opłacił składkę na ubezpieczenie społeczne (potwierdzenie uiszczenia składki k. 80 a.s.).

W dniu 14 lutego 2014r. odwołujący złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., wniosek o ustalenie kapitału początkowego, do którego załączył informację dotyczącą okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy (wniosek z dnia 14 lutego 2014r. wraz z załącznikami k. 1-15 a.r.).

Decyzją z dnia 10 lipca 2014r. znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. ustalił kapitał początkowy ubezpieczonego na dzień 01 stycznia 1999 r. przyjmując jako podstawę wymiaru kapitału początkowego, przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. Wskaźnik wysokości podstawy kapitału początkowego wyniósł 51,94%. Podstawa wymiaru kapitału początkowego została ustalona w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, wynoszącego 51,94% przez kwotę bazową 1.220,89 zł, tj. określoną w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748 z późn. zm.). Tak ustalona wartość kapitału początkowego na dzień 01 stycznia 1999 r. wyniosła 99.981,42 zł. Przy ustalaniu wartości kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 27 lat, 4 miesięcy i 20 dni, współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego w wymiarze 86,37% oraz średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat, tj. 209 miesięcy. Do ustalenia wartości kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił okresów od dnia 1 stycznia 1976r. do dnia 8 września 1976r. oraz od dnia 21 grudnia 1977r. do dnia 28 lutego 1978r., gdyż okresy te nie zostały wystarczająco udowodnione – brak wykazu urlopów bezpłatnych w związku z pracą za granicą oraz okresów od dnia 7 sierpnia 1980r. do dnia 27 sierpnia 1980r., od dnia 9 kwietnia 1982r. do dnia 26 sierpnia 1982r. – z tytułu przebywania na urlopie bezpłatnym, a także okresu od dnia 1 listopada 1982r. do dnia 30 listopada 1982r., ponieważ nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne (decyzja o ustaleniu kapitału początkowego z dnia 10 lipca 2014r. znak: (...) k. 29-30 a.r.).

Kolejną decyzją, z dnia 14 lipca 2014r. znak: (...), organ rentowy z urzędu ponownie ustalił wartość kapitału początkowego na dzień 01 stycznia 1999 r. na kwotę w wysokości 100 497,65 zł poprzez porównanie kwoty osiągniętych zarobków do liczby miesięcy faktycznie przepracowanych w roku (decyzja o ponownym ustaleniu kapitału początkowego z dnia 14 lipca 2014r. znak: (...) 33-35 a.r.). Decyzją z dnia 15 lipca 2014r. znak: (...) organ rentowy dokonał przeliczenia emerytury. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 2001r. do 2010r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 58,57%. Podstawa wymiaru obliczona została przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 58,57% przez kwotę bazową 3.191,93zł i wynosi 1.869,51zł. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 41 lat, 2 miesięcy i 24 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 10 miesięcy. Wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w roku 2014 wysokość emerytury od 8 czerwca 2016r. wynosi 1.724,86zł (decyzja o przeliczeniu emerytury z dnia 15 lipca 2014r. znak: (...) k.27-28 a.r.).

Od decyzji organu rentowego z dnia 10 lipca 2014r. znak: (...) o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, z dnia 14 lipca 2014r. znak: (...) o ponownym ustaleniu kapitału początkowego oraz decyzji z dnia 15 lipca 2014r. znak: (...) o przeliczeniu emerytury, G. S. (1) złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie.

Jednocześnie na rozprawie w dniu 17 listopada 2014r. odwołujący przedłożył kserokopię akt osobowych oraz innych dokumentów kadrowo-płacowych, na podstawie których organ rentowy wydał kolejną decyzję z dnia 8 stycznia 2015r. znak: (...) o ponownym ustaleniu kapitału początkowego i uwzględnił następujące dane:

- okres od dnia 1 stycznia 1976r. do dnia 8 września 1976r. jako okres składkowy;
- okres od dnia 8 września 1976r. do dnia 8 września 1976r. jako okres podlegający wyłączeniu ze stażu z uwagi na przebywanie w tym czasie na urlopie bezpłatnym;
- dochód uzyskany w okresie od 03/1976r. do 08/1976r. na podstawie angażu z dnia 3 września 1976r. z Zakładu (...) w kwocie 24 648,40zł;
- za okres od dnia 1 stycznia 1976r. do 29 lutego 1976r. oraz od dnia 1 września 1976r. do dnia 7 września 1976r. organ rentowy przyjął wynagrodzenie minimalne, w okresie, w którym wynagrodzenie nie zostało udokumentowane, tj. za rok 1976 w kwocie 2680,00zł. Kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999r. wynosi 103 852,10zł (decyzja o ponownym ustaleniu kapitału początkowego z dnia 8 stycznia 2015r. znak: (...) k.42 a.r.).

Jednocześnie organ rentowy po korekcie kapitału początkowego, w dniu 9 stycznia 2015r. wydał decyzję znak: (...) o przeliczeniu emerytury, w której wskazał, iż od dnia 1 marca 2015r. emerytura wynosi 1764,87 zł brutto (decyzja o przeliczeniu emerytury k.31-32 a.r.).

W dniu 14 lutego 2015r. ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższych decyzji organu rentowego z dnia 8 stycznia 2015r. znak: (...) o ponownym ustaleniu kapitału początkowego oraz z dnia 9 stycznia 2015r. znak: (...) o przeliczeniu emerytury. Odwołujący prezentując tożsame stanowisko jak w treści odwołania z dnia 13 sierpnia 2013r. wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (odwołanie k.55-57 a.s.).

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2016r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości, celem ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek za okresy wskazane w piśmie procesowym ubezpieczonego z dnia 18 czerwca 2016r. k.118a.s. (e-protokół k.126 a.s.).

W opinii z dnia 30 listopada 2016r. biegły sądowy z zakresu rachunkowości G. S. (2), na podstawie analizy akt sprawy określił, że podstawę wymiaru składek ubezpieczonego za okresy wskazane w piśmie procesowym z dnia 18 czerwca 2016r. należy określić na kwotę 241.190,19 zł. Biegły ustalił przychód odwołującego na następujące kwoty:

- w okresie od dnia 10 stycznia 1971r. do dnia 31 grudnia 1972r. – przychód 23 664,19 zł,
- w okresie od dnia 01 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1973 roku – przychód 24.288 zł,
- w okresie od dnia 01 września 1973 roku do dnia 31 grudnia 1974 roku - przychód 54.912 zł,
- w okresie od dnia 01 stycznia 1975 roku do dnia 31 lipca 1975 roku - przychód 26.796 zł,
- w okresie od dnia 01 sierpnia 1975 roku do dnia 28 lutego 1978 roku - przychód 112.530 zł (opinia z dnia 30 listopada 2016r. k. 130-134 a.s.).

Ze względu na zastrzeżenia organu rentowego przedstawione w dniu 16 stycznia 2017r. Sąd dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu rachunkowości, celem odniesienia się do zastrzeżeń organu rentowego (postanowienie k. 150 a.s.).

W opinii uzupełniającej biegły sądowy G. S. (2) odnosząc się do zastrzeżeń organu rentowego wskazał, iż przy założeniu rozpoczęcia zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 10 listopada 1971r., podstawę wymiaru składek należy określić na poziomie 247.159,00 zł, natomiast przy założeniu rozpoczęcia zatrudnienia od dnia 10 stycznia 1971r. podstawa

wymiaru składek wynosi 268.079,23zł. Biegły dokonał następującej analizy okresów zatrudnienia wskazanych przez odwołującego od dnia 10 listopada 1971r. tj. od dnia faktycznego rozpoczęcia pracy:

- w okresie od dnia 10 listopada 1971 roku do dnia 31 grudnia 1972 roku - przychód 28.633zł,
- w okresie od dnia 01 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1973 roku - przychód 24.288zł,
- w okresie od dnia 01 września 1973 roku do dnia 31 grudnia 1974 roku - przychód 54.912zł,
- w okresie od dnia 01 stycznia 1975 roku do dnia 31 lipca 1975 roku - przychód 26.796zł,
- w okresie od dnia 01 sierpnia 1975 roku do dnia 28 lutego 1978 roku – przychód 112.530zł (opinia uzupełniająca k.156-163 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 13 lutego 2017r. organ rentowy nie wniósł uwag do wyliczenia przez biegłego podstawy wymiaru składek dla daty rozpoczęcia zatrudnienia od dnia 10 listopada 1971r. (pismo procesowe k.171-172 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującego, a także na podstawie dowodu z przesłuchania ubezpieczonego. Zdaniem Sądu, powołane wyżej dokumenty, w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd Okręgowy oparł się także na opinii uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu rachunkowości G. S. (2) z dnia 26 stycznia 2017r. Sporządzona przez biegłego opinia jest rzetelna i logiczna w związku, z czym Sąd dał jej wiarę w całości. W treści ww. opinii, biegły zaprezentował szczegółowe wyliczenie kapitału początkowego odwołującego, mając na uwadze całokształt dokumentacji pracowniczej G. S. (1), załączonej do akt niniejszej sprawy, jak również do akt rentowych. Z przedstawionej przez biegłego opinii wynika, że do wyliczenia wartości kapitału początkowego należy przyjąć iloczyn stawki godzinowej i liczby godzin do przepracowania w poszczególnych miesiącach w czasie zatrudnienia w Zakładzie (...) w W.. Ponadto biegły przedstawił wyliczenie kapitału początkowego od dnia 10 listopada 1971r. tj. od dnia faktycznego rozpoczęcia pracy przez ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Postępowanie w zakresie odwołania G. S. (1) od decyzji organu rentowego z dnia 10 lipca 2014r. znak: (...)-, z dnia 14 lipca 2014r. znak: (...), z dnia 15 lipca 2014r. znak: (...) podlegają umorzeniu w zakresie w jakim decyzje te zostały zmienione decyzjami z dnia 8 stycznia 2015r. znak: (...) oraz z dnia 9 stycznia 2015r. znak: (...). Na skutek zmiany tych decyzji, odwołanie stało się w tym zakresie bezprzedmiotowe. Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy stosownie do przepisu art. 477⁽¹³⁾ k.p.c., umorzył postępowanie o czym orzekł w punkcie 1 wyroku.

Natomiast odwołanie od decyzji z dnia 8 stycznia 2015r. znak: (...) z dnia 9 stycznia 2015r. znak: (...) jest zasadne i skutkuje zmianą zaskarżonych decyzji.

Szczegółowe zasady obliczania kapitału początkowego regulują przede wszystkim art. 173 oraz art. 174 ustawy emerytalnej. Zgodnie z art. 174 ust. 1 ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przepis art. 174 ust. 2 stanowi natomiast, że przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy okresy składkowe oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 6, art. 7 pkt 5, art. 7 pkt 1-4 i 6-12. Wysokość kapitału początkowego zależy od podstawy wymiaru, która może być ustalona m.in. z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia przed 1999r., z 20 lat kalendarzowych dowolnie wybranych z całego okresu ubezpieczenia przed 1999r.

Ustalenie wartości kapitału początkowego następuje poprzez obliczenie hipotetycznej emerytury, jaką ubezpieczony otrzymałby w dniu 01 stycznia 1999 r., a następnie pomnożenie kwoty tej emerytury przez wielkość średniego dalszego trwania życia osób w wieku 62 lat, ustaloną na dzień 1 stycznia 1999 r. Wysokość kwoty kapitału początkowego zależy od udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 r. Okresy składkowe liczone są po 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok okresów składkowych, a okresy nieskładkowe po 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych, przy czym w obu wypadkach uwzględnia się pełne miesiące, podstawy wymiaru. Do podstawy wymiaru mogą być brane tylko te składniki wynagrodzenia, które stanowiły podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Przy ustalaniu, czy istniał obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie społeczne od określonych składników wynagrodzenia, stosuje się przepisy obowiązujące w okresie, z którego wynagrodzenie jest uwzględniane w podstawie wymiaru, współczynnika proporcjonalnego do wieku oraz stażu ubezpieczonego (okresów składkowych i nieskładkowych), osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r., ustalonego według wzoru. Do obliczenia kapitału początkowego, należy przedłożyć dowody potwierdzające przebyte okresy składkowe i nieskładkowe, między innymi świadectwa pracy, legitymację ubezpieczeniową zawierającą wpis o okresie zatrudnienia itp.

Po sprecyzowaniu stanowiska w piśmie procesowym z dnia 18 czerwca 2016r., ubezpieczony wniósł o przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem stawek godzinowych dotyczących okresów pracy w Zakładzie (...) w W..

Nie ulega wątpliwości, że w okresie od dnia 10 listopada 1971r. do dnia 28 lutego 1978r. odwołujący był zatrudniony w ww. zakładzie pracy na stanowisku elektromontera urządzeń stacyjnych oraz elektromontera pogotowia sieciowego.

Powyższe potwierdza zgromadzona w sprawie dokumentacja, znajdująca się w aktach rentowych i osobowych odwołującego m.in. świadectwo pracy z dnia 28 lutego 1978r., umowa o pracę za granicą z dnia 8 września 1976r., a także informacje o przysługujących dniach wolnych z tytułu pracy zagranicą oraz angaże z dnia 10 listopada 1971r., 6 lutego 1972r., 13 sierpnia 1973r., 8 kwietnia 1975r. oraz 8 września 1975r., z których bezspornie wynika, jaka stawka godzinowa przysługiwała ubezpieczonemu w danym okresie. Sąd w swoich rozważaniach oparł się także na wiarygodnych zeznaniach ubezpieczonego oraz opinii uzupełniającej biegłego sadowego z zakresu rachunkowości.

Ze wskazanych wyżej dokumentów bezspornie wynika, iż G. S. (1) w następujących okresach czasu otrzymywał stawki godzinowe:

1. od dnia 10 listopada 1971 roku do dnia 31 grudnia 1972 roku jako elektromonter urządzeń stacyjnych - stawka 9,50 złotych na godzinę + 10 % premii, praca 200 godzin w miesiącu,
2. od dnia 1 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1973 roku jako elektromonter pogotowia sieciowego - stawka 11,50 złotych na godzinę + 10 % premii, praca 240 godzin w miesiącu.
3. od dnia 1 września 1973 roku do dnia 31 grudnia 1974 roku jako elektromonter pogotowia sieciowego - stawka 13,00 złotych na godzinę + 10 % premii, praca 240 godzin w miesiącu,
4. od dnia 1 stycznia 1975 roku do dnia 31 lipca 1975 roku jako elektromonter pogotowia sieciowego - stawka 14,50 złotych na godzinę + 10 % premii, praca 240 godzin w miesiącu,
5. od dnia 1 sierpnia 1975 roku do dnia 28 lutego 1978 roku jako elektromonter urządzeń stacyjnych - stawka 16.50 złotych na godzinę + 10 % premii, praca 200 godzin w miesiącu.

Biorąc powyższe założenia za wiążące dla ponownego wyliczenia wysokości kapitału początkowego ubezpieczonego Sąd oparł swe rozstrzygnięcie na opinii uzupełniającej z dnia 26 stycznia 2017r. Opinia ta nie została zakwestionowana pod względem rachunkowym przez żadną ze stron, wobec czego Sąd uznał, że kapitał początkowy G. S. (1) ustalony na dzień 31 grudnia 1998 roku wynosi 247.159,00 złotych. Natomiast na podstawie analizy wskazanych okresów biegły obliczył podstawę wymiaru składek ubezpieczonego w następujących wartościach:

- w okresie od dnia 10 listopada 1971 roku do dnia 31 grudnia 1972 roku - 28.633zł,
- w okresie od dnia 01 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1973 roku - 24.288zł,
- w okresie od dnia 01 września 1973 roku do dnia 31 grudnia 1974 roku - 54.912zł,
- w okresie od dnia 01 stycznia 1975 roku do dnia 31 lipca 1975 roku - 26.796zł, -
- w okresie od dnia 01 sierpnia 1975 roku do dnia 28 lutego 1978 roku - 112.530zł.

Zdaniem Sądu Okręgowego, odwołujący w sposób przewidziany przepisami ustawy prawidłowo wykazał osiągnięte przez niego wynagrodzenie w spornym okresie. Sąd potraktował zeznania G. S. (1) oraz dokumenty znajdujące się w aktach sprawy za wiarygodne. Ww. dokumenty dowodzą w sposób nie budzący żadnych wątpliwości o wysokości osiąganego wynagrodzenia przez ubezpieczonego w wyżej wymienionym okresie.

Z tych właśnie przyczyn Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w pkt II wyroku .

Zarządzenie: (...)